Anul I. Orăştie, 14 Martie n. 1901. Nr. 10.

Redacţia: Strada Beriului Nr. 2.

Toate manuscriptele ce privesc conţinutul foii sunt a se adresa redacţiei.

Manuscripte nu se înapoiază — Epistole nefrancate nu se primesc.

Un număr costă 16 bani.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială şi literară.

Administraţia: Strada Beriului Nr. 2.

Preţul de abonament: pe an 8 cor., pe 1/2 de an 4 cor., pe trei luni 2 cor.

Pentru România şi străinătate Pe an20 franci.

Inserţiunile se acordează conform tarifului obicinuit.

EDITOR, PROPRIETAR ŞI ŞEF-REDACTOR: DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL: LAURIAN BERCIAN

„Bărbaţi valoroşi".

Doar' nici o naţiune din lume n'are atâţi »bărbaţi valoroşi« câţi avem noi Românii!

La noi, dacă cineva-'i director la careva bancă, e — »bărbat valoros«.

Dacă a scris cineva vre-un articlu bombastic contra vre-unei persoane, care nu aparţine grupei, care pretinde a monopolisa naţionalismul, la moment sĕ preface în »bărbat valoros« şi cu cât scrie minciuni mai mari, cu atât e mai valoros.

Dacă vre-o peană simbriaşe face elogii, fireşte pentru bacşişi, vre-unui bărbat, *care în viaţa lui n'a făcut un singur pas pentru interesele noastre naţionale,* care nici barem la congregaţiile comitatense nu ia parte la desbateri, cari uneori sunt de mare interes naţional ori naţional-economic, acel bărbat, cu toate aceste *prin peana simbriaşe,* devine »bărbat valoros«, deşi e numai creatura unui Schreib-Moritz.

Dacă cineva din sudoarea şi munca cinstită, obositoare a unor ţĕrani, adecă *nu din a sa* proprie, şi-a agonisit o mulţime de parale, cari după dreptate ar fi trebuit sĕ rĕmână în buzunarul ţĕranilor, cari s'au trudit pentru ei, devine eară »bărbat valoros«.

Dacă cineva folosindu-se de calitatea sa de director de bancă, exploatează »niţel« situaţia, făcêndu-'şi trebşoarele sale particulare pe contul băncii puse sub stăpânirea absolistică a respectivului, şi prea fireşte îşi adună »bunătăţi pământeşti«, devine — »bărbat valoros«.

Dacă careva advocat român, are mania de-a licita cât de multe moşii ţĕrăneşti, şi a le *şi cumpĕra* cu preţuri de tot bagatele, *pe sama sa,* nu pe sama clienţilor, şi apoi dându-şi fum de domn, îşi »caută de sănĕtate« pe banii storşi cu drept *formal,* dar' cu inimă de barbar din averea ţĕranului, prin Italia, devine »bărbat valoros«.

In proporţiunea sumelor adunate, aceşti »bărbaţi valoroşi« *nu jertfesc pentru scopuri culturale, naţionale, bisericeşti şi filantropice aproape nimic!*

Dacă contribue *institutele de bani ocârmuite de ei,* pentru scopuri de interes comun, din banii institutului, apoi aceşti bărbaţi valoroşi rĕspândesc prin Schreib-Moritz-ii lor urbi et orbi, că: vedeţi, ce lucruri frumoase şi bune a făcut cutare şi cutare »bărbat valoros!« şi lumea românească, care nu poartă controlă şi evidenţă *obiectivă* despre faptele singuraticilor, fiind orbită de penele simbriaşe se lasă a fi sedusă şi înrolează nişte simpli egoişti, între bărbaţii sei *adevĕrat* valoroşi.

Noi de astă-dată nu numim persoane, că scopul nostru nu este a produce ceartă şi învrăjbire; dacă însĕ vom afla, că aşa numiţii »valoroşi« nu se sfiesc de machinaţiunile egoiste şi unii joacă mai departe rolurile miserabile de *lipitorii poporului,* apoi ne vom aduna datele concrete şi-i vom delarva, sĕ se cunoască valoarea (?) lor.

Sĕ fim sinceri, sĕ nu ne facem elogii scârboase, nemeritate: *unde-i vorbă de contribuiri, apoi foarte, dar' foarte puţini,* îşi fac datorinţa!

Sĕ desbrăcăm indolenţa şi harpagonismul, şi sĕ ne nobilităm, că altcum instituţiunile noastre culturale, naţionale şi filantropice vor decădea cu desĕvîrşire.

Sĕ ridicăm nimbul acelora cari excelează întru împlinirea datorinţelor, *că aceia represintă principii nobile.*

Rĕspuns „Tribunei".

Onorată Redacţiune!

In nrul 8 al ziarului ce redactaţi am descris în general importanţa băncilor noastre naţionale, cu care ocasiune am atras atenţiunea acţionarilor asupra daraverilor institutelor şi în special asupra afacerilor dela »Someşana« şi a dlui director Dr. Teodor Mihali, voind prin această descriere a sana relele încuibate în unii conducĕtori şi sperând, că dl Dr. Teodor Mihali zicênd o »mea culpa« va servì pe viitor interesele acţionarilor, şi nu ale sale proprii, etc.

Insĕ ce sĕ vezi? In nrul 36 »Tribuna« respective autorisata din Sibiiu vine şi fără autorisaţie îşi bagă nasul unde nu-i ferbe oala, ba pardon, îi ferbe într'atâta, că prin o metamorfozare 12 acţii de ale Institutului Tipografic respective de ale fondului devenit azi fără fond al averii naţionale, au ajuns în posesiunea »Someşanei«, representând acele azi o mare valoare!? devenind astfel din graţia dlui director »Someşana« acţionară a averii naţionale din Sibiiu, şi redacţia »Tribunei« făcêndu-se potracărul nechemat, susţine într'un mod cinic, că cele susţinute de mine în »Activitatea« sunt minciuni, provocându-se la programa adunării generale a »Someşenei«, deci în urma acestor afirmări sunt necesitat a declara următoarele:

1. Că toate până la o literă sunt adevĕruri nerĕsturnabile cele susţinute de mine cu privire la »Someşana« şi directorul ei, mĕ provoc la toţi membrii foşti în direcţiunea şi comitetul numitului institut precum şi la toţi acţionarii din Dej, în special însĕ la dnii George Pop de Băseşti, Ioan Welle, protopop, Dr. Gavril Tripon, Dr. Alexandru Pop, Dr. Alexandru Cheresteş, Dr. Farcaş etc. Referitor la »nervus rerum«-ul respective la chestia casei, ca sĕ se vadă sfeclirea şi minciuna »Tribunei«, Vĕ transpun în alăturare extrasul din protocolul adunării generale, rugându-vĕ a'l publica, ca astfel sĕ se facă lumina deplină.

Eată extrasul:

III.

Preşedintele pune la desbatere punctul 3 din program: Cumpĕrarea cu drept de proprietate a unui intravilan respective a unei case pentru institut şi edificarea aceleia conform trebuinţelor institutului.

Dl Simion Rus după un exposeu mai lung propune: »sĕ nu se cumpere casa pentru institut«.

Propunerea lui Simion Rus e susţinută şi de dnii Dr. Alexandru Cheresteş, Dr. Ioan Farcaş şi Teodor Cotuţ.

Dl Andreiu Cosma arătând necesitatea şi importanţa unei case proprie pentru institut, face propunerea: »ca adunarea generală sĕ decidă cumpărarea unei case proprie pentru institut«.

Propunerea dlui Andreiu Cosma e susţinută şi de dnii Dr. Demetriu Ciuta, Dr. Clemente Barbul şi Dr. Alexandru Vajda.

Preşedintele punênd la vot aceste două propuneri, la cerere expresă sĕ face votare nominală.

Pentru propunerea dlui Simion Rus au votat dnii: Simion Rus, Dr. Alexandru Cheresteş, Florian Hateş, Alexa Bogdan, Demetriu Raican, Alexandru Avram, Teodor Cotuţiu şi Dr. Ioan Farcaş.

Pentru propunerea dlui Andreiu Cosma au votat dnii Andreiu Cosma, Dr. Demetriu Ciuta, d-na Ana C. Pop, George Gradoviciu, Mateiu Pop, Dr. Clemente Barbul, Dr. Ioan Chereches, Dr. Liviu Micşa, Dr. Vasile Ramonţai, Dr. Alexandru Vajda şi Dr. Ioan Vajda.

Şi după ce dl Simion Rus şi consoţii au recunoscut, că atât în numĕrul persoanelor cât şi al acţiilor sunt în minoritate, preşedintele enunţă ca conclus:

Adunarea generală decide cumpĕrarea unui intravilan în Dej cu drept de proprietate pe sama institutului »Someşana«.

In urma acesteia preşedintele pune la desbatere chestia în special.

Dl Mateiu Pop expunênd raportul direcţiunii în această causă propune că: »Sĕ se cumpere casele dlui Dr. Teodor

FOIŞOARA

GRAIUL NEAMULUI

«Fie-a voastră 'ntreagă ţară,
Şi de cereţi vĕ mai dăm,
Numai daţi-ne voi graiul
Neamului« şi se sculară
Sĕ ne vremuiască traiul
Câţi duşmani aveam pe lume!
Graiul ni-'l cereau anume,
Sĕ li-l dăm!

Dar' nestrămutaţi strămoşii
Tot cu arma 'n mâni au stat.
Au vĕzut şi munţi de oase,
Şi de sânge rîuri roşii [1]).
Dar' din ţara lor nu-'i scoase
Nici potop şi nici furtună.
Graiul lor de voe bună
Nu l-au dat!

Astăzi stăm şi noi la pândă.
Graiul vechiu sĕ-l apărăm:
Dar' pe-ascuns duşmanii cată
Sĕ ni-l ture, sĕ ni-l vîndă.
Dacă 'n vreme tulburată
Nu ne-am dat noi graiul ţării.
Azi, în ziua deşteptării,
Cum sĕ-l dăm?

Repezi trec ca vifor anii,
Ispitind puterea ta,
Neam român! Cu ură mare
Sta-vor şi de-acum duşmanii
Graiul nostru sĕ-l omoare.
Dar' sĕ crape ei cu toţii:
Nu l-am dat, şi nici nepoţii
Nu-l vor da!

G. Coşbuc.

1) Rîuri roşii de sânge au vĕzut de multeori Românii în luptele lor. Munte de oase turceşti a ridicat Ştefan-cel-Mare după lupta dela Podul-înalt.

TOCANA LUI CĂPITAN COSTACHE

Rĕzboiul se sfîrşise şi Vodă Carol se întorsese în Bucureşti.

Armata însĕ era toată peste Olt de unde aştepta ceasul sĕ-'şi facă intrarea triumfală în Capitala Ţĕrei.

Ast-fel, garda civilă făcea serviciul de pază şi la palatul domnesc.

La câte întîmplări, care de care mai plină de nostimadă, a fost pricină astă gardă civilă, de hazlie memorie!

Aşa, într'una din zile, se vedea în dreptul corpului de gardă, un reteveiu de om, scurt şi gros, cu chipiul dat pe ceafă şi cam plecat pe urechia dreaptă.

Il simţeai numai decât că nu e la locul lui în tunica ceea, ameninţată sĕ plesnească pe la toate încheeturile.

Totuşi, îl vedeai în acelaş timp că umblă sĕ se arate ţanţoş, grozav, mai sĕ vîre un dram de frică în pacinicii trecĕtori de pe podul Mogoşoaei.

Dar' mai ales când îşi ştergea de pe frunte şi de sub guşă, o nobilă sudoare de erou, tuşia apăsat şi cu atâta ifos, încât soldatul din preajmă era gata sĕ-'i prezinteze arma... plin de respect şi de teamă.

Acest grad arătos, avea o frunte vĕdu-vită de pĕr până la creştet; nişte sprîncene ca două lipitori sătule; o pereche de ochi de un verde şters, mici, neastîmpăraţi şi vicleni...

Obrajii îi erau bucălaţi şi roşii ca două pârjoale gata de pus la grătar; mustăţile, cât vrabia de toamnă, întoarse a oală; iar musca de sub buza de jos o purta despărţită în două.

De altmintrelea era pururea ras bine, cu perdaf, de-i sta peliţa lînsă, cu luciri albastrii, şi cinstita guşă, ca o guşă de somn.

In dealul Spirei îl cunoşteau toţi ca negustor de ispravă, drept la cântar şi păstrând ocaua lui Cuza.

Il chiamă Costache Mireasmă, ear' de când cu gvardia civilă, toţi îl ziceau scurt: don căpitan Costache.

Sĕ nu credeţi că don căpitan Costache nu era om cu lipiciu.

Dimpotrivă; şi lipiciul îi stă în aluniţa din stânga gurei, o aluniţă mândră c'un smoc de pĕr negru, şi care, pe vremuri, furase multe inimi simţitoare.

Atunci chiar, aluniţa cu pricina, era dragostea cucoanei Firiţei, jumĕtatea după prăvilă lui don' căpitan Costache.

Mai ales când coana Firiţa avea şi dînsa nevoe de doi-trei poli pentru vr'o »toaletă«, era destul sĕ-'l pupe odată pe aluniţă şi sĕ-'i zică:

— Of! Costache, o sĕ mĕ omori cu aluniţa ta, şi, numai decât polii îşi arĕtau roata lor de aur şi treceau din cecmegeaua prăvăliei în palmă la dumneaei.

* * *

Care va sĕ zică, don' căpitan Costache era om cu dare de mână, cu vază în mahala, şi cu aluniţă lângă guşă.

Mihali și a soției sale, în care sĕ află și de present biroul institutului, și sĕ se clădească pe ele etagiu, conform planului făcut de dl inginer din Dej, Karácsonyi Endre«.

Dl Dr. Alexandru Cheresteș e contra propunerii lui Mateiu Pop, susținênd, că casele dlui Dr. Mihali ar fi neacomodate, netrebuincioase, prea mari și prea scumpe.

Dl Dr. Ioan Fărcaș recomandă, sĕ se ceară declararea dlui Dr. Teodor Mihali că voește a vinde casele? și numai după aceea și conform rĕspunsului sĕ se continue desbaterea.

Dl Dr. Teodor Mihali, care la desbaterea acestui punct nu a luat parte, la recercarea președintelui declară, că la inițiativa și rugarea mai multor acționari, direcțiunea aflând de a fi în interesul institutului câștigarea caselor lui, a luat inițiativa pertractărilor și la recercarea direcțiunii s'a declarat aplicabil a vinde casele sub anumite condițiuni.

Deoare-ce însĕ observă, că bunele lui intențiuni sĕ interpretează greșit, ba sĕ folosesc de basă la suspiționări și învinuiri rĕutăcioase și tendențioase, deși numai din partea unei minorități disparente: declară, că nu e mai mult aplicat a vinde casele sale institutului.

Dr. Demetriu Ciuta susținênd propunerea dlui Mateiu Pop, cere, ca aceea sĕ se pună la vot, fără considerare la declarațiunea dlui Dr. Teodor Mihali, care după lege nu e în drept a retrage promisiunea făcută.

Dr. Teodor Mihali, fiind de nou provocat a se declara, zice că deși, spre marea lui mângăiere și liniștire sĕ convinge, ca majoritatea covîrșitoare a acționarilor presenți, cari sunt în mai mare grad și cu mai mari sume angajați la acest institut, știe sĕ aprecieze valoarea reală a realităților de sub întrebare, interesul economic-cultural românesc, căci militează pentru câștigarea acestor realități, precum și onestitatea procedurii sale: totuși indignat de atacurile nedemne și nemeritate, la cari a fost expus din partea dlor oposanți declară din nou, că nu e mai mult aplicat sub nici o condițiune a vinde casa institutului.

Dl Andreiu Cosma, accentuând, că nu se miră, dacă dl Dr. Teodor Mihali sub presia atacurilor nedemne și a suspiționărilor fără temeiu sĕ simte disgustat, dar' în considerarea, că realitățile d-sale sĕ află în locul cel mai acomodat și corĕspunzĕtor scopurilor economice-culturale românești ale institutului, considerând, că valoarea lor corĕspunde în mod satisfăcĕtor prețului de 52.000 coroane și sperând, că dl Dr. Teodor Mihali își va retrage declarațiunea făcută sub impresiunea indignării motivate propune, ca sĕ se hotărască în principiu cumpĕrarea caselor dlui Dr. Teodor Mihali și soției, ear' pentru încheierea tîrgului definitiv și pentru decidere asupra întrebării edificării etagiului sĕ se convoace o adunare extraordinară, la care direcțiunea sĕ vină cu un raport special și preliminar detailat.

Deoare-ce această propunere a dlui Andreiu Cosma s'a primit în unanimitate de adunarea generală, ca conclus:

Adunarea generală hotărește în principiu cumpĕrarea intravilanului dlui Dr. Teodor Mihali și soției sale, ear' pentru încheierea definitivă a tîrgului și pentru deciderea asupra edificării de etagiu sĕ se convoace o adunare extraordinară, la care direcțiunea sĕ vină cu raport special și preliminar detailat.

Că nu se cuprinde în programa adunării generale publicată cumpĕrarea căsii dlui Dr. Teodor Mihali este adevĕr, însĕ nici în programa din anul trecut nu s'a cuprins cumpĕrarea, ci numai închiriarea, respective edificarea, și totuși s'a decis cumpĕrarea, dar' asta n'are ce sĕ supere pe »Tribuna«, fiind dl director Dr. T. Mihali mare diplomat, știe el cum sĕ se pună chestia pe tapet, ca sĕ ajungă la resultat, ba fiind dînsul politician în toată privința pasiv și în Sibiiu și în Dej, le face toate în mod pasiv, respective »tace și face«.

Din protocolul adunării generale se vede că pentru cumpĕrare au votat acționari strĕini, cum sunt A. Cosma din Șimleu, Ana C. Pop și Dr. Vasilie Romanțai din Gherla, Drii Vajdești din Cluj și capelanul Mateiu Pop din Ocna, ear' din loc numai oamenii cancelariei sale, ca Dr. Barbul, Dr. Rotariu Cherecheș și Dr. Liviu Micșa și Gradoviciu, dintre cari Dr. Cherecheș Rotariu și Dr. Liviu Micșa au fost acționari fabricați pentru adunare, prin urmare rĕmâne fapt, că dl Mihali a voit a-și octroa casa pe »Someșana«, cu trei prețuri, că în urma întrevenirii mai multor acționari nu i-a succes, e evident, ear' noi ne-am ajuns scopul, voind a împedeca, ca institutul sĕ facă un tîrg atât de daunos pentru acționari. Cu această ocasiune nu putem ca sĕ nu facem o modestă întrebare cătră Ilus. Sa dl Dr. Ioan Sabo, episcop al Gherlei și cătră Prea Veneratul Consistor, că are cunoștință despre aceea, că capelanul Mateiu Pop din Ocna funcționează la »Someșana« în calitate de cassar aproape de un an, lăsând astfel turma cuv. în grijea lupilor, și că mai mulți credincioși sĕ pregătesc, ca sĕ facă arătare la Episcop în contra acestui capelan. Ar fi bine ca față de acest preot șafarnic sĕ se iee dispositii până când încă nu e prea târziu, fiindcă ușor se va întêmpla, ca în Căticău, Chășeiu etc., ceea-ce credem, că nici Ilust. Sa nici Consistorul nu o dorește.

Deocamdată atâta, ca rĕspuns la »Tribuna«, de altcum le stăm la dispositie și pe mai departe, căci sacul ne e plin, deși nu cu grăunțe dela conservatorii din România.

Un mare acționar.

„Ardeleana"-ide.

Avênd înaintea noastră »B. E.« No. 9, prin care sĕ publică convocarea adunării generale a »Ardelenei«, căreia și noi îi dăm loc în numĕrul de față și încă în mod gratuit, sub No. 5 a programului obvine »Raport în afacerea contractului încheiat cu jurisconsultul institutului«.

De oare-ce această afacere, dela începutul institutului »Ardeleana«, a format un »circulus vitiosus«, ținem de avenit a ne ocupa de acest post, care ca un fir ariadnic sĕ trage în procesele verbale ale direcțiunii și adunărilor generale, fără a fi resolvat în mod definitiv până în ziua de azi. Causele și motivele acestei odioase afaceri sunt sumedenie. Dacă ar fi sĕ le înșirăm toate și deodată, ar causa prea mare osteneală st. cetitori deoparte, ear' de alta, nici spațiul îngust a foii noastre sĕptĕmânale nu ne permite. Peste tot însĕ le timbrăm de vrednice iscodiri ale mai vrednicului lor iscoditor, plămădite în cerc restrîns familiar și de nemotenie, dospite și coapte în Vinerea, apoi desfăcute în șatra direcțiunii »Ardeleana«.

La începutul »Ardelenei« 1884 postul de jurisconsult s'a conferit advocatului de odinioară, Samuil Pop, care pe atunci avea o popularitate mai mare decât directorul exec. Dr. I. Mihu, abea întrat în viața publică. Acest post era, din întêmplare, combinat cu postul de președinte al direcțiunii. Așa cereau interesele de atunci și acționarii fundatori aveau în vedere împărțirea rolelor în mod just și ecuitabil între acești doi factori. Sub ce fel de auspicii s'a înființat banca, care cât a contribuit materialminte și moralminte la aceea, o vom descrie cu alt prilej, căci bine este a ne cunoaște noi pe noi și care în ce mĕsură a contribuit la inițiare, apoi cum mai târziu — unul câte unul — a fost dat afară dela »blidul plin«, ca sĕ facă loc unor importați după sprînceană, cari ochi au și nu vĕd, urechi și nu aud.

După 3 ani de gestiune, sĕ ivesc neînțelegeri între președinte-jurisconsult și directorul executiv, prin aceea, că cel din urmă a luat pe seama sa improcesuarea mai multor cambii, fără considerare la normele existente. Adecă, fiind director executiv și advocat în praxă, a făcut însuși profit din procesele »Ardelenei« și încă din cele mai grase.

Acționarii, membrii comitetului de supraveghere și direcțiunea de atunci își vor aduce aminte de multele zizanii și nesfîrșitele abziceri ale președintelui, directorului executiv și a membrului de direcțiune, cassarului Ioan Mihaiu. Cum s'a consolidat earăși puterile, se va descrie în un articlu special. Ca urmare a fost că jurisconsultul sĕ scoate frumos și cu încetul, pe nesimțite din direcțiune, ear' cassarul și-a dat demisia și din direcțiune.

Acum era un lucru ușor pentru directorul executiv de-a guverna institutul, căci între membrii de direcțiune erau și de aceia, cari nu știau scrie și cetì. O parte era însĕ naivă și îi lipsea capacitatea de-a face propuneri referitoare la afacerile băncii. Cu un cuvênt, lucrurile mergeau strună, direc. exec. era totul.

După moartea lui S. Pop și îndepărtarea lui I. Mihaiu, se începe sistemul de monopol, schimbarea statutului și regulamentelor interne, făcêndu-se toate inofensive și astfel îngrădindu-se de toate părțile, a lucrat din rĕsputeri, ca elemente cualificate și cu capul și mintea la loc, sĕ nu poată întra în direcție. Așa s'a făurit regulamentul afacerilor interne, prin care advocatul nu poate face parte din Direcțiune, nici nu poate primì altă funcțiune la institut (§. 37). Pentru nr. viitor vom trece la alegerea definitivă? a jurisconsultului Dr. Silviu Moldovan.

Acum încheiem cu: E foarte greu și ar trebuì o peană cu talent, care sĕ descrie tot bizantinismul procedurilor și falsitatea afacerilor, apoi toată naivitatea celor, cari îi socot de bună credință.

Treburi orășenești.

La 27 Februarie a. c. s'a ținut adunare de comunitate în Orăștie și nu mai puțin de patru interpalări s'au adresat primarului.

Directorul școalei ev. lut. Carl Antoni, întreabă, că pentru-ce nu sĕ face socoată cu spesele causate cu numĕrarea poporațiunii. Primarul i-a rĕspuns, că cât ce sĕ va finalisa și aproba lucrările, va susterne actul spre aplacidare. Sĕ ia la cunoștință.

Invĕțătorul Ioan Branga, întreabă: că comisarii de numerare pentru-ce au indus în liste la rubrica, naționalitate, oláh și nu román?

Primarul afirmă, că un anumit Dr. Vizaknai a dat ordin verbal, ca sĕ se scrie oláh, pentru încunjurarea eventualelor sminte, ce s'ar ivì la prescurtări. Această poruncă a primit-o personal dela numitul organ ministerial, în Deva. Interpelantele nu ia la cunoștință scusa. Pusă la vot, sunt pentru luarea la cunoștință 11, ear' contra asemenea 11 membrii. Astfel sĕ pune la pertractare meritorică pentru proxima ședință.

Invĕțătorul Const. Baicu, întreabă, că pentru-ce nu sĕ reconstruiază firezul de ars de 5—6 ani al orașului, în lipsa căruia locuitorii sufere daune. Primarul rĕspunde, că afacerea sĕ află la comitat și va urgea-o. Sĕ ia la cunoștință.

Dr. Aurel Muntean, întreabă, că pentru-ce nu sĕ pertractează statutul de cualificație și salarial pentru funcționarii orășenești, fiind timpul organisării apropiat deja. Primarul rĕspunde, că s'a esmis din nou o comisie, însărcinată cu elaborarea statutului și va invita-o la ședință și la isprăvirea lucrărilor. Sĕ ia la cunoștință, cu dorința de a-se și împlini acest statut început de 2 ani. Finalisate interpelările, sĕ trece la ordinea zilei. Aștternerea petiției la minister pentru câștigarea cuotei pro 1898 din venitele regalului — sĕ primește.

Ocuparea postului veterinarului de stat și staverirea pauș alului, pentru serviciile prestânde orașului, sĕ primește.

Afacerea contribuirii cu încă 3000 fl. la podul de peste Murĕș, la Gelmar, sĕ amână pe altă ședință, de oare-ce actul nu este intregit și instruit cu ante actele.

Tot așa sĕ decide și cu afacerea vămașului Vasile N. Bidu. Representanța decide reprobare protocolară a magistratului, care dovedește atâta superficialitate față de afacerile orășenești, nu numai, dar' chiar și indolență, aducênd obiecte nepreparate la desbatere.

Obiectele următoare, de însemnătate mai mică, sĕ primesc după propunerile magistratului și comitetului permanent.

La cererea de concediu pe 2 luni a protonotarului orășenesc, membrul de comunitate Const. Baicu face următoarea observare: Recunoaște debilitatea phisică a protonotarului Aurel Murĕșan și nu are nimic contra concediului, însĕ cere a nu sĕ face spese noue cu substituirea, cu atât mai vĕrtos, că acei membrii de representanță, cari l'au ales mai înainte de asta cu trei ani, au avut cunoștință despre starea lui denervată, care de altcum de atunci încoace s'a mai înciripat. Primarul promite a nu face spese noue și dacă nici după cura ce voește sĕ o facă, nu sĕ va rehabilita în ale sănĕtății, va îngriji pentru cele de lipsă.

Ce-'i mai lipsea? o cinste mare, de care sĕ meargă vestea ca de popă tuns...

Iacă-i venì și cinstea, că doar' era om ursit sĕ se bucure de toate bunătățile vieții...

In ceea zi de atuncea, când era de gardă la palat, când se plimba de colo până colo murind de sete și înviind la gândul că s'apropie ceasul mesei, eacă sĕ pomenește Măria-Sa Vodă îl poftește la masa domnească.

Don' căpitan Costache nu mai vĕzuse până atuncea stele verzi...

In clipa aceea însĕ, mii de stele de asemenea fel, îi sclipiră pe dinaintea ochilor.

Auzi, mĕ rog, la masă cu Vodă!

Câtă cinste pentru tot dealul Spirei, cinstit în arĕtoasa lui persoană!

Acela care-i făcuse poftire din partea lui Vodă era un ofițeraș, un sublocotenent numai...

El, coscogea-mi-te căpitan Costache, sĕ fîstîci într'atâta, de bucurie, că luă posiție și'l salută curat după reglement, ca pe un superior.

Mai târziu, când povestì el asta, avù presența de spirit sĕ spue că, în ofițerașul acela, el salutase pe Vodă...!

Eacă'l pe don' căpitan Costache la masă domnească...!

Erau: Măria-Sa Vodă, câțiva ofițeri din casa militară a Măriei-Sale, și el... căpitan Costache!

Era îndrăsneț de felul lui, era vorbăreț foc, în mahalaua lui; stătuse și pe la mese boerești în vreme de alegeri; care va sĕ zică era om purtat și nicăiri nu dăduse cinstea pe rușine.

In fața lui Vodă însĕ, nu știu de ce și cum, sta ca pe ghimpi și-'și perduse potta de mâncare.

De altfel, drept vorbind nici mâncările ale domnești nu-i plăceau.

Firește, Vodă prinse de veste că don' căpitan Costache numai cât își mânjea farfuria, și că nu mânca nici din puținul cât scotea.

— Dom' căpitan, îi grăește Vodă atunci, dumitale nu ți-e foame?

— Sĕ trăești Măria-Ta... nu zic că nu mi-e foame...

— Atunci nu-ți plac mâncările noastre..

Spune don' căpitan...

— Sĕ trăești Măria-Ta, eu sunt sincer de »naturelul meu...« Nu fie Măriei-Tale cu supĕrare, eu am stomach delicat și bucatele astea sunt prea grele pentru mine...

— Grele pentru dumneata... a! foarte bine....

Atunci spune, te rog, ce sĕ comandăm pentru dumneata... Nu te sfii, don' căpitan. Ce mâncări așa ușoare, pentru dumneata?

— Apoi, Măria-Ta, vr'o tuzlama de burtă, vr'o tocană »par egzamplu«... știi ca pentru stomach delicat...

— Foarte bine, don' căpitan...

Și Măria-Sa porunci sĕ vie »șeful« bucătăriei.

Măria-Sa era foarte vesel în zilele acelea de după rĕzboiu și voia sĕ facă pe voia lui căpitan Costache.

Șeful bucătăriei se ivì sfios și mirat de cinstea ce i-se făcea.

— Acuma, don' căpitan, poruncește, te rog, mâncarea după plăcerea dumitale, îi zise Vodă.

— Dacă îmi dai voe, Măria-Ta, rĕspunse căpitan Costache ridicându-se, mĕ duc eu la bucătărie și în zece minute torn o tocană sĕ vĕ lingeți degetele... adecăte sĕ fie cu »pardon«, că așa vine vorba.

— Bine, don' căpitan... duceți-vĕ...

(Va urma).

Revista externă.

Alianță ceho-maghiară.

»Narodni Listy« dela 6 Martie n. se ocupă într'un articol al seu cu sulevarea ideii unei alianțe între Cehi și Maghiari. Autorul articolului, așa se vede, că nici dacă ar fi căutat cu lumina ziua în amiaza mare, n'ar fi aflat un alt popor mai bun decât tocmai pe cel maghiar, pentru alianță, cu scop de a trăi egal îndreptățiți.

Și-a găsit sacul petecul!

—

Regele Alexandru al Sêrbeiei,

după-cum se vestește din Petersburg, s'a adresat către Țarul, ca sě-'l împace cu mama sa, regina Natalia, care sě află de present în Biarritz, ceea-ce Țarul a și primit, trimițênd pe ambasadorul rus din Paris la Biarritz, ca sě înduplece pe regină a se reîntoarce la Belgrad. Regina însě, cu toate-că dorește împăcarea cu fiiul seu, totuși nu va merge la Belgrad, nainte de a vorbì cu Țarul.

—

Lupta Burilor.

Bota cu Lordul Kitchener s'au întâlnit în apropierea Pretoriei, conferind despre sistarea operațiilor. Resultatul conferirei nu se știe.

—

Atentat contra împĕratului Germaniei.

Precum se știe în Brema s'a comis un atentat contra împĕratului Wilhelm II.

A fost lovit sub ochiul drept, cu un dărab de fer aruncat asupra lui.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »Ardeleana« prin presenta se învită la a

XV-a adunare generală anuală ordinară,

ce va avea loc Duminecă în 31 Martie st. n. 1901 la 10 ore a. m. în localul institutului, cu următoarea

Programă:

1. Deschiderea prin președintele adunării.
2. Presentarea bilanțului și a rapoartelor anuale a direcțiunii și a comitetului de supraveghere.
3. Deciderea asupra bilanțului și rapoartelor anuale.
4. Impărțirea profitului curat.
5. Raport în afacerea contractului încheiat cu jurisconsultul institutului.
6. Alegerea alor 3 membri în direcțiune cu mandat pe 3 ani.
7. Propuneri întrate în conformitate cu prescrisele statutelor.
8. Exmiterea alor 2 acționari, pentru autenticarea procesului verbal.

Domnii acționari cari doresc a lua parte la adunare, sě binevoiască a depune acțiile și dovezile de plenipotență la cassa institutului, cel mult până în 30 Martie st. n. 1901 la 5 ore post meridiane.

Orĕștie, 9 Martie n. 1901.

Direcțiunea.

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu".

— Articli economici. —

Cu provocare la înștiințarea noastră din zilele trecute, ne luăm voe a vestì pe membri reuniunii noastre agricole, că am prelungit terminul de 10 Martie până la 5/18 Martie n. c., termin până la care sunt a se înainta aici cererile pentru împărțirea în mod gratuit a semințelor de tot soiul și descrise în amintita înștiințare.

Din acest prilegiu aducem la cunoștința economilor nostri, că subscrisul comitet gata este a mijlocì pentru ori și cine i-se va adresa procurarea articlilor economici amintiți mai jos, lângă cari însemnăm și prețurile:

1. Sĕmĕnța de lucernă franceză, stiriană veritabilă, prima calitate, sub 10 chilg., 1 chilg. 1 cor 80 bani, peste 10 chilg. 1 chilg. 1 cor. 70 bani.

2. Sĕmĕnță de trifoiu roșu, de tot fină, sub 10 chilgr., 1 chilg. 2 cor., peste 10 chilg., 1 cor. 90 bani.

3. Sĕmĕnță de trifoiu roșu unguresc sub 10 chilg., 1 chilg. 1 cor. 50 bani, peste 10 chilg. 1 cor. 40 bani.

4. Sĕmĕnță de iarbă engleză, sub 10 chilg., 1 chilg. 80 bani, peste 10 chilgr. 70 bani.

5. Sĕmânță de iarbă franceză, sub 10 chilg., 1 chrlg. 1 cor. 22 bani, peste 10 chilg. 1 cor. 12 bani.

6. Sĕmĕnță de iarbă italiană, sub 10 chilg., 1 chilg. 90 bani, peste 10 chilgr. 80 bani.

7. Sĕmĕnță de napi de nutreț, Mammuth roșu, uriaș, sub 10 chilg., 1 chilg. 1 cor. 5 bani, peste 10 chilg., 1 chilg. 95 bani.

8. Sĕmĕnță de napi de nutreț, Oberndorf, galbeni, 1 chilg. 1 cor. 50 bani.

9. Sĕmĕnță de napi de nutreț, roșii, rotunzi, același soiu, 1 chilg. 1 coroană 45 bani.

10. Sĕmĕnță de bostani (dovleci), până la 100 chilg., o jumĕtate chilg. 1 cor.

11. Sĕmĕnță de varză de Strassburg, uriașă 20 gr. 30 bani.

12. Sĕmĕnță de varză de Braunschweig, uriașă, de iarnă, 20 gr. 30 bani.

13. Sĕmĕnță de ceapă uriașă, Rocca, 20 gr. 30 bani.

14. Sĕmĕnță de ceapă uriașă rotundă, Madeira, 20 gr. 30 bani.

15. Sĕmĕnță de ceapă rotundă galbenă uriașă de Zittau, foarte trainică, 20 gr. 24 bani.

16. Sĕmĕnță de arpagic 1 chilgr. 1 coroană.

17. Legături de snopi, foarte practice și trainice, 1000 bucăci $4^1/_2$ milimetri groase, 150 cm. lungi și circa 23 chilgr. grele, cu 15 cor. 60 bani.

18. Legături de snopi, foarte practice, 1000 bucăți de aceeași grosime însě numai 130 cm. lungi și circa 20 chilg. grele, cu 14 cor. 50 bani. In pachete se vênd 20 bucăți 150 cm. lungi cu 4 cor. 20 bani și 200 bucăți 130 cm. lungi cu 3 cor. 80 bani, libere de porto.

19. Legături de altoit Raffia, foarte practice, un chilg. 1 cor. 50 bani.

20. Funii de Cocos (de legat altoii), foarte trainice, un chilg. 45 bani, 5 chilgr. 2 coroane.

21. Rĕșină de altoit, fluidă, o cutie à 125 grame 50 bani, à 250 grame 1 cor., à 30 gr. 20 bani.

22. Etiquette de tinichea albă pentru scrierea numerilor: 100 bucăți 1 coroană 20 bani.

23. Cucuruz »Regele preriilor«, soiu nou, care isbutește de minune la noi și sě coace deodată cu soiul îndatinat (indigen). Din un hectolitru = 100 litre tulei resultă aproape sau și întocmai 3 ferdele = 60 litre grăunțe, așadar' îndoit mai mult ca de obiceiu, un hectolitru grăunțe trage 73—78 chilgr. Acest fel de cucuruz, atât de spornic și bun în toată privința, merită cea mai căldurosă recomandare și ar trebuì rĕspândit la noi pretutindenea.

Se vinde în cătățimi de câte 1, 2, 3 etc. ferdele à 20 litere (nu și mai puțin). Prețul 2 cor. 50 bani de o ferdelă grăunțe alese, prăsite în hotarul Sibiiului.

Doritorii, cari vor trimite la adresa »Comitetului reuniunii române agricole din comitatul Sibiiu« prețul, cum și 12 bani pentru buletinul de expediție, 4 bani de chilgr. pentru pachetare și 4 bani taxa de înmanuare postală — vor primì articlii comandați cu posibilă grăbire.

Sibiiu, 6 Martie n. 1901.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului«.

Dem. Comșa, prețedinte. *V. Tordășianu,* secretar.

NOUTĂȚI

— ***Sinodul protopopesc gr.-or.*** al tractului Orăștiei, s'a ținut în Orăștie la 12 Martie 1901 pertractându-se obiectele puse la ordinea zilei. Toate au decurs în ordine și conclusele s'au adus cu unanimitate; se vede, c'a întrat cel puțin în această corporație spiritul bunei înțelegeri. Rĕsvrătitorii cari mai sunt, și-au mai perdut curagiul. Vom reveni.

—

— **Condamnat.** Petru Moisin, propietar și otelier în Hunedoara a fost pus sub acusă pentru lesa-majestate și la 8 l. c. a fost judecat la 2 sĕptĕmâni închisoare de stat din partea tribunalului din Cluj. Procurorul pornise proces în contra lui Moisin din motiv, că ar fi vătĕmat pe Regele, când la 17 August 1899 cu ocasiunea nașterii M. Sale și-a împodobit ferestrile iluminate cu chipul lui Horea și Avram Iancu. Apărătorul acusatului a fost advocatul, editorul și șef-redactorul nostru Dr. Aurel Muntean. In contra sentinței tribunalului s'a insinuat recurs atât din partea procurorului cât și a apĕrătorului. Aserțiunea lui »Budapesti Hirlap«, că contra »Revistei Orăștiei« s'ar fi intentat proces pentru rĕspândirea portretelor, este neadevĕrată, deoarece procesul deja intentat s'a sistat la timpul sĕu, la intervenirea și recursul așternut de Dr. Aurel Muntean în numele acusaților Aurel P. Barcian și Petru P. Barițiu.

—

— **Moarte.** Dumitru Antonescu, adv. în Arad a rĕposat la 8 Martie n. a. c., în etate de 56 ani. Fie-i țĕrîna ușoară.

—

— **Meseriașii români din Orăștie** învită la producțiunea Declamatorică-literară ce vor arangia Duminecă, 17 Martie st. n. în sala dela „Panonia" la orele 7 seara. Cuvênt de deshidere de dl C. Baicu. Meseriile și însemnătatea lor, de dl I. Moța. Vor declama d-șoarele: R. Rațiu: Povestea rozei, de Veronica Micle, O guriță de ***; Valeria Grof: Vrăjitoarea, de Matilda Cugler-Poni; Safta Adămescu: Am luat o creangă moartă, Spune'mi zile fericite, de M. Cugler-Poni; Catinca Rus: Pasere cu pene albastre, de Veronica Micle; Tu vrei sě faci ca sě te uit, de M. Cugler-Poni. Domnii: Petru Banciu: Ucigașul, de M. Cugler-Poni; Rusalim Ionescu: Acru, de Speranță; George Suciu: Jidanul în Raiu, de Speranță; Iuliu Muntean: Mocanul la biserică, de Speranță.

P. T. Domni se consideră prin aceasta ca învitați. Invitări speciale nu se fac. Intrarea benevolă.

—

— Intre Lupeni și Vulcan a derailat Luni un tren de povară. Locomotiva a întrat adânc în pământ. 12 vagoane au fost sdrobite și șinele rupte pe o mare întindere. Cu o jumĕtate de oră nainte un tren de persoane și-a făcut cu noroc drumul peste acel loc. Rĕnit n'a fost nimenea.

—

— **Pentru vĕrsările de sânge în M.-Oșorheiu.** Se anunță anume, că pe temeiul datelor adunate cu prilegiul energicei anchete, procurorul de stat, contele Lázár Miklós, în 23 Febr. a presintat judelui de instrucție o voluminoasă cerere de acusă în contra fostului president al alegerii sĕvĕrșite: Csiky F. Károly și în contra căpitanului poliției Bernády György: pentru delictul abusării de putere în oficiu (§. 472), pentru crima de omor în patru casuri și pentru grea vĕtĕmare trupească în 10 casuri, pricinuită prin negrijirea lor. Judele de instrucție Köllő Ignácz a împlinit cererea procurorului și a ordonat deja cercetarea în contra numiților pentru cele 2 puncte din urmă, ear' punctul prim: abuzul de putere în oficiu — l'a preterat, pentru ceea-ce însě procurorul a apelat.

—

— Starea sĕmĕnăturilor. In urma înștiințărilor făcute la ministerul de agricultură din partea referenților competenți, până la sfîrșitul lunei Febr., s'a constatat, că în luna Febr. timpul a fost peste tot rece și că a nins de mai multe-ori. In părțile sudice zăpada n'a prea stat, și așa îngehțul sec a stricat sĕmĕnăturilor de toamnă. Pe unele locuri se zice că sĕmĕnăturile au fost total stricate de îngheț. Bine le-a mers sĕmĕnăturilor din părțile, în care zăpada a stat până bine de curênd. Frigul într'atâta a fost bun, că a prăpădit vermii și șoarecii de câmp. Viile și prunii fructiferi încă au suferit în urma îndelungatului timp rece.

—

— Regele Italiei, Victor Emanuel a dat ministrului de interne Giolitti suma de 100.000 lire, cu scop ca sě o împartă între familiile mai sĕrace din Roma.

—

— Premiu pentru schițarea bancnotelor de 100 și 1000 cor. Bancnotele de 100 cor. s'au dat pictorului ungur Hegedüs, ear' cele de 1000 cor. pictorului Eduard Veith pentru schițare. Desemnul pentru cele din urmă arată un om de jumĕtate înarmat, apoi o figură de femee ce duce în mână vin și un snop. Omul represintă puterea armată, femeea ocupațiunea ce ofere omului nutremêntul. Pe o față a bancnotei este gravat vulturul austriac, pe cealaltă emblema ungară.

—

— O păreche de miri greci înaintea altarului. Intr'o biserică din Tripolis era sě se sĕvîrșească actul unei cununii. Mirii erau de naștere din douě comune apropiate. Asupra lucrului, că oare din cei doi preoți ai comunelor din cari erau mirii, care sě-'i cunune, nu s'au putut deloc înțelege, deoarece mirele voia pe preotul seu, ear' mireasa pe al ei, așa că în cele din urmă amêndoi preoții se aflau la altar. Intre aceia s'a iscat o discuție înfocată, și cel mai tare smuncind evangelia din mânile celui mai slab, l-a împins în laturi. In urma acestora cei presenți s'au desfăcut în douě tabere, una care era pe partea mirelui, ear' a doua pe a miresei, și fiecare încerca sě dobândească dreptul pentru preotul seu, așa că lucrul a ajuns, în mânia lor turbată, până la încăierare și numai norocului că în momentul când tocmai voiau sě se năpustească unii asupra altora, a nimerit prefectul poliției cu mai mulți soldați, este a se mulțumì, că nu s'a întâmplat vĕrsare de sânge. Aceștia apoi au dus pe unul dintre preoți în comuna sa, și așa celalalt a putut neconturbat sě-'și împlinească datoria.

—

— Din magazinul de armatură din Oradeamare s'au furat mai multe arme și monture. Făptuitorii se crede că au fost niște feciori rafinați, deoarece zi și noapte magazinul este păzit de soldați înarmați cu patroane aspre. Comandantul fortăreții a dat din causa aceasta întregei garnisoane, care constă din 16 compânii, așa numitul »Kassern-Arest«, nici un fecior nu-'i permis sě părăsească fortăreața

—

— Directorul societății, pentru iluminarea cu electricitate a orașului Craiova a dispărut din oraș în ziua de 20 curent.

El a fost vĕzut plecând cu acceleratul spre Vîrciorova. Acest personaj numit Friiz Friedländer, este fiul așa zisului medic cu același nume. Deja de mic el dedea semne de apucături rele. A încercat rînd pe rînd a învĕța medicina, fotografia și în urmă devenì electrician. Avea un caracter blând și slugarnic ca toți jidanii. Aceasta i-a ajutat a face afaceri, căci îl vedem devenind arendaș al băilor orașului, organisator al berării, grădinii publice, café-chantant, arendaș de moșie, un adevĕrat cumulard. Despre cavalerul nostru de industrie se zice că a delapindat vr'o 100.000 lei dela societatea electrică.

—

— **Impușcat la asentare.** Economul Ludvig Arvai din Erlau și-a petrecut fratele cel mai mic la asentare. Inainte de a se presenta însă naintea comisiei, ei s'au cam motocosit, și astfel voiau să între amândoi în sala de asentare, un geandarm însă a oprit pe fratele cel mai bătrân, din care causă s'a născut între el și geandarm ceartă, și când Arvai l'a insultat, acesta a tras cu pușca în el.

—

— Francezul Iosef Dénard are de scop a călători în jurul pământului fără de nici o lăscaie. El zice: In tot decursul drumului, începând dela Brüssel, voiu cânta prin ospătării și așa îmi voi câștiga pânea de toate zilele. Pedestru voiu merge peste Löwer, Lüttich, Köln și Germania la Danemarca, Svedia și Norvegia, mai departe peste Rusia și Siberia la Alasca—și voiu parcurge America-de-Nord; de pe Antile voiu trece cu vaporul către Sudul Patagoniei; prin canalul Magellan la Australia, de acolo la Capul de bună speranță, Marokko, Portugalia, Spania, Anglia, Irlanda, Schottland până la Finlanda și înapoi la Brüssel. El a plecat deja la 1 Martie, având pe brațul drept o legătură în colori franceze. E întrebarea dacă gâtlejul îl servește la atâta cântat.

—

— Baroneasa Ketteler, fosta soție a consulului german la Peking, care a fost omorît, a venit din New-York în Genua.

—

— Un »cavaler« pungaș. O întâmplare comică a avut loc zilele trecute în Budapesta. Constablerii au prins o calfă de prăvălie, care a furat mai multe paltoane și alte obiecte de valoare. Un concipist polițial, care își făcea inspecția, după-ce l'a ascultat, a lăsat să-'l închidă. Pungașul la aceasta a zis: D-le concipist, mâne voiu trimite secundanți, ca să-'mi dai satisfacție; căci doar' nu se poate să tratezi în chipul acesta cu un om inteligent și nevinovat. Polițistului i-a trebuit multă osteneală până-ce a putut duce la poliție pe seriosul pungaș. Naintea procurorului el n'a voit să știe despre altceva, decât despre afacerea lui de onoare.

—

— 40 de ani îmbrăcată ca bărbat. Un cas unic în felul său s'a petrecut în Londra. In spitalul săracilor a intrat de curând un bărbat, care a dat peste o mică nenorocire. Medicii au recunoscut în acel bărbat pe femeea de 60 ani, Caterina Coombe, care 40 de ani a trăit ca bărbat. In tinerețea sa a fost ca învățătoare, și-a perdut însă postul și așa s'a hotărît ca în haine bărbătești să străbată prin viață. Nainte de toate a devenit bucătar, după aceea a trecut peste alte diferite servicii de bărbați. In urmă a luat de nevastă pe o fată de casă din Hampton, cu numele Kurt și au trăit laolaltă 14 ani.

—

— Milionarul Tagiuri din Livorno, într'un acces de nebunie, și-a ars toate obiectele mai de valoare, în sumă de 1,400.000 lire.

—

— Un american a făcut socoata, că un bilet de tren, de pe pământ până la soare, ar costa 9,30.000 dolari. Călătoria de aici până la soare s'ar putea face cu un tren ce percurge 60 kilometri pe oară, în 23,000.000 oare, adecă în 2600 de ani.

—

— Regina Natalia a Sêrbiei s'a hotărît ca cât mai curând să cerceteze în mănăstirea din Kruschedol mormântul soțului seu. Regina, care de present se află în Biarritz, va călători peste Viena, unde se va opri câteva zile.

—

— In Cluj s'a sinucis școlarul Boya. In buzunarele lui s'a aflat o scrisoare, în care își lua adio dela părinți, dela prieteni și dela o fetiță.

—

— Nainte cu câteva zile a fost găsit de niște gendarmi într'o peșteră de lângă Due un om, care se zice că se afla acolo deja de 14 zile, și se nutria numai cu pâne și cu napi de zăchar. In urma naționalului luat, s'a constatat că el este fostul oficer Rudolf Sch.

—

— Oficerul austriac Max Herman Suscezinski s'a împușcat în Mentone, din causă că și-a perdut toată averea la masa de joc.

—

— Din Zürich se vestește, că directoru Leu, al închisorii din Schaufhausen, și-a împușcat soția. Motivul necunoscut.

Bibliografie.

De trei luni apare la București prima revistă modernă, „România Ilustrată", redactată de doi din cei mai cunoscuți ziariști, compatriotul nostru dl Ion Rusu Abrudeanul și dl George Rădulescu. Cuprinzând o materie din cele mai variate literară și politică, redactată într'o limbă aleasă și conținând ilustrațiuni bogate și perfect reușite, „România Ilustrată" care și-a asigurat colaborarea celor mai distinși literați și oameni politici din România, ca d-nii Take Ionescu, Grigore Tocilescu, Luca Caragiale, George Coșbuc, Alexandru Ciurcu, G. Ionescu-Gion, Ion Popescu, George Ghibănescu, Radu Rosetti, etc., este menită a umple un gol simțit în presa noastră.

Deși la începutul vieții sale, această revistă judecând după numele abonaților publicate în dosul primei foi a copertei, și-a deschis un frumos drum în publicul cetitor românesc.

Acum aflăm că administrația „României Ilustrate", condusă de ideia de a răspândi revista în toate păturile poporului nostru, a luat cu toate sacrificiile ce costă o asemenea publicațiune, laudabila hotărîre de a reduce, pentru toți preoții și învățătorii din țerile locuite de Români, abonamentul dela 20 lei pe an, la 12 lei pe an, adecă un leu sau o coroană pe lună.

Nu putem de cât să îndemnăm pe toți amicii nostri, preoți și învățători, să bineficieze de această simțitoare reducere.

A apărut nrul 3 din „România Ilustrată" care apare în București.

Sumarul: Nicolae Filipescu (cu portret) de dl G. Rădulescu, Cronica de Cornel, Capitala și budgetul țerii de dl G. Ghibănescu, Chestia pasivității politice a Românilor din Ungaria, (interviev în scris) cu dl Dr. Ioan Rațiu, Bucureștiul artistic de dl St. Petică, O călătorie romantică (cu o ilustrație) de dl Al. Ciurcu, Lumînărica, (poesie) de dl G. Coșbuc, Artele în România de dl St. Petică, Prietenii poporului (comedie actul III.) de Ywann, Societatea agrară (cu portretul d-lui Sava Șomănescu de Agronom, Nămolul terapeutic și lacurile sărate din România de dl Dr. Th. Bastakyi, Expoziția Antonescu de Miquel, O curiositate literară, Maxime și cugetări, Revista exterioară, Cum înțelege Românul coloarea »alb«?, Teatrul Național (d-șoara Agata Bârsescu), Diverse, Grija zilei de mâne, Carnetul lunei, Recensii literare.

Prețul abonamentului s'a redus la 12 coroane anual pentru toate părțile locuite de români.

DIVERSE.

Influența nutremêntului asupra caracterului natural.

De timp mai îndelungat se ocupă fiziologii englezi, ca să dee un răspuns îndestulitor întrebării, că nutrirea are ea un efect oare-care asupra caracterului nostru natural. Unul dintre acești învățați a venit de curând cu constatarea, că da, are, mai mult ori mai puțin.

Unele mijloace de traiu au, zice el, un efect sigur asupra caracterului și făpturii persoanei. Astfel un om, care timp de mai multe luni se nutrește cu carne de vită, va fi afară din cale energic, curagios și cu capul a mână până aproape de nebunie. O dietă de carne de porc are urmarea, că respectivul inclină întâiu spre pesimism, după aceea cade în adâncă melancolie și pe urmă devine sinucigaș.

Nenorociți de moarte se pot socoti aceia, a căror mică nutrire este carnea de miel.

Tot cam aceeași soarte o au cei-ce mânâncă neîntrerupt carne de vițel. Musculatura amatorilor acestei cărni va fi afară din cale de lăbărțată și neresistentă, toată energia se perde și despre caracter aproape nu se mai poate vorbì nimic. Atleții și oamenii cari au lipsă de putere musculară e bine ca să înlăture dela dânșii nutrirea cu carne de vițel, miel și găină. Adeseori se poate observa, că în casa, în care femeea poartă pălăria, bărbații totdeauna sunt mari iubitori ai cărnii de vițel. Nu e deci mirare, că în momente critice de obiceiu le lipsește curagiul, ca să dee afară pe domnul din casă. Damelor tinere, le recomandă marele fiziolog din secolul al XX-lea nutrirea cu lapte și cu ouă. Laptele de vacă nefalsificat nu produce nici când vre-un efect rău nici asupra corpului, nici asupra caracterului. Sunt unii oameni, cari se nutresc cu mari cantități de unt, acestia în cele mai multe casuri sunt flegmatici, și ori-ce mișcare le este greoaie, așa că la urma urmelor cad într'o apatie, din care nici când nu mai scapă. Brânza iute, dacă se mânâncă cu cumpăt, e foarte bună pentru mistuire și are influență asupra persoanelor nervoase și cu temperament iritat; dacă însă nu se mânâncă alta, decât chiar numai brânză, atunci resultatul e același ca al mâncării de carne de porc. Voește cineva să-'și întărească rațiunea și musculatura, acela să consume zilnic mai multe ouă, ori-cum preparate. Pentru cei-ce au multă bătae de cap, merele, mâncate cât de des, sunt de cel mai bun efect. Pentru întărirea rațiunii și pentru a o susținea astfel până la adânci bătrânețe, nu se află alt mijloc mai bun de nutrire, decât mustariu tare, pe care îl putem întrebuința la toate mâncările, cari nu sunt dulci. O dietă mai lungă de pește face și pe cel mai vioiu și inteligent om, trist și tîmpit la minte. Grumpilele mâncate în măsură mare, lenevesc corpul, cu toate acestea ele sunt cele mai bune dintre ciorbe. Numai în legătură cu nutrirea de carne și schimbându-se adese-ori, influențează asupra caracterului și corpului. Poamele în stare crudă precum și fierte sunt bune. *V—d.*

Casă de vêndut.

Subscrisa aduc la cunoștința on. public, că casa proprie din str. Dealului (Berggasse) No. 11, din Orăștie, o vênd din mână liberă.

Doriitorii a o cumpăra să se adreseze la

Věd. Nagy Zzigmond.

1—3

Proprietarul Holbauer Richard din Geoagiu (Algyógy) aduce la cunoștința publicului, că are de vênzare

măzăroiu mestecat cu ověs

cualitatea primă, anume pregătit pentru semânță. Prețul unei *měsuri de 20 litre* costă 1 fl. 65 cr. sau 3 cor. 30 fileri.

3—3

Casa de sub No. 24 din Orăștie, (Strada Drumul-țării) lângă casa fostului protopop N. Popovici, *să vinde din mână liberă.* A se adresa la věd. Hajdu Ferencz.

2—3

Deschidere de prăvălie.

Emerich M. Kovaltsik

a deschis la 10 Martie n. a. c., în edificiul hotelului „Central" din loc o

Prăvălie de manufactură

în mare și mic

Cel mai bogat asortiment de pânze veritabile de Rumburg, mărfuri de in și damast, servicii de masă, canavasuri, cretoane, oxforde, zefire, perkoline, șifoane, căptușeli, etc.; mărfuri curente, ghete, umbrele de ploaie și de soare, precum și tot felul de articli aparținători acestei branșe.

Cele mai bune fabricate!

1—

Prima calitate!

Serviciu prompt și solid!

Cele mai ieftine prețuri originale de fabrică!

„MINERVA" institut tipografic în Orăștie.